

POWIAT GOSTYŃSKI I UNTERALLGÄU: SPOTKANIE LUDZI I HISTORIA 15-LETNIEJ WSPÓLPRACY

Inny język, kultura, zwyczaje, sytuacja geopolityczna. Wydawałoby się, że powiaty: gostyński i Unterallgäu więcej dzieli niż łączy. Także uwarunkowania geograficzne pokazują, jak bardzo obszary te się różnią. Powiat Unterallgäu położony w sercu Szwabii oraz powiat gostyński, znajdujący się w południowo-zachodniej Wielkopolsce od ponad 15 lat łączą formalne relacje. Dużo wcześniej jednak, bo w 1987 r. rozpoczął się proces nawiązywania współpracy, którą po dziś dzień charakteryzuje międzyludzka przyjaźń, nieformalne relacje.

Powiat Unterallgäu położony jest w Bawarii, w rejencji Szwabia, w regionie Donau-Iller, w Szwabii i Allgäu. Jego siedzibą jest miasto Mindelheim. Zajmuje powierzchnię około 1240 km². Zamieszkuje go około 140 000 osób. Gęstość zaludnienia wynosi 112 mieszkańców/ km². W skład powiatu wchodzi: dwie gminy miejskie, dwanaście gmin targowych, 38 gmin wiejskich. Z racji położenia powiat charakteryzuje dobre połączenia komunikacyjne – w pobliżu znajduje się regionalne lotnisko *Allgäu Airport* w Memmingen, a region przecinają dwie autostrady: A7 i A96. Powiat administruje 330-kilometrową siecią dróg. Rejon ten jest często odwiedzany przez turystów i przyjezdnych – w ciągu roku hotele i hostele udostępniają gościom ponad milion noclegów. Szczególną rolę turystyczną odgrywają Bad Wörishofen i Bad Grönenbach – dwa kąpieliska lecznicze oraz uzdrowisko Ottobeuren. Bezrobocie na koniec października 2017 r. wyniosło 2,0%. Ponad 50% wszystkich zatrudnionych pracuje w przedsiębiorstwach produkcyjnych. Na czele powiatu jako jednostki administracyjnej stoi starosta – od 1 sierpnia 2006 r. jest nim nieprzerwanie Hans-Joachim Weirather. Rada powiatu liczy 60 osób. Zarówno starosta, jak i radni wybierani są na 6-letnie kadencje.

Powiat gostyński utworzono w 1999 r. po wprowadzeniu reformy administracyjnej. Położony jest w południowo-zachodniej części Wielkopolski. Zamieszkuje go około 76 000 osób, a jego powierzchnia wynosi około 810 km². Gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie 94 osób/ km². Powiat gostyński tworzy siedem gmin: Gostyń, Krobia, Pępowo, Borek Wlkp., Piaski oraz Pogorzela. Zarządza łącznie 486 kilometrami dróg. Stolicę powiatu – Gostyń przecina droga wojewódzka nr 434 oraz krajowa nr 12. To obszar silnie rozwinięty rolniczo. Dobrze funkcjonuje tu również przetwórstwo owocowo-warzywne, handel, usługi oraz branża samochodowa. Powiat gostyński znany jest także w świecie z produkcji powozów konnych – ponad 70% światowej produkcji bryczek pochodzi z tego regionu. Poziom bezrobocia na koniec września 2017 r. wynosił 6,0%. Starostę na 4-letnią kadencję wybiera rada powiatu. Liczy ona 19 członków. Od 31 stycznia 2013 r. starostą gostyńskim jest Robert Marcinkowski.

ZACZEŁO SIĘ OD EDUKACJI

W 1987 r. radny powiatu Unterallgäu Hans Kölbl po raz pierwszy odwiedził szkołę rolniczą w Grabonogu. Efektem tej wizyty był pomysł umożliwienia polskim uczniom odbywania praktyk w bawarskich gospodarstwach rolnych. Tak też się stało. Absolwenci podgostyńskiej placówki regularnie wyjeżdżali zdobywać wiedzę i umiejętności do Niemiec. Ojcami chrzestnymi tego pomysłu był Hans Kölbl oraz dyrektor szkoły rolniczej w Grabonogu – dr Stanisław Sroka. Idea trafiła na podatny grunt, w następstwie czego corocznie na praktyki wyjeżdżało około 30–40 młodych ludzi. Hans Kölbl kontynuował swoje działania, przynajmniej raz w roku przyjeżdżał do Grabonogu, żeby spotkać się z przyszłymi praktykantami i przygotować ich do pobytu w Niemczech. Do 2001 r., według szacunków Kölbla, z tej formy nauki skorzystało około 600 uczniów. Warto też zaznaczyć, że w latach 1996–1998 Kölbl organizował również tygodniowe kursy w Centrum Kształcenia Rolniczego w Landsbergu. Podczas swoich wielokrotnych pobytów w Polsce starał się zgłębiać tajniki polskiej kultury i rolnictwa. Kilkakrotnie organizował wyjazdy do byłego województwa leszczyńskiego dla członków Bawarskiego Związku Rolników. Dzięki niemu kontakty nawiązały szkoły w Grabonogu i Mindelheim. Torował także drogę do współpracy pomiędzy województwem leszczyńskim a bawarskim Ministerstwem Rolnictwa i Leśnictwa.

O docenieniu przez powiat gostyński wymiany międzynarodowej świadczy fakt, że w sierpniu 2002 r. radny powiatu Unterallgäu Hans Kölbl otrzymał tytuł Zasłużonego dla Powiatu Gostyńskiego. Laur trafił do niego za „reprezentowanie powiatu gostyńskiego poza granicami powiatu”, a warto dodać, że to niejedyne odznaczenia dla inicjatora kontaktów pomiędzy regionami. Wcześniej, jako pierwszy Niemiec, otrzymał z rąk wojewody leszczyńskiego Eugeniusza Matyjasa „Złoty Medal za Zasługi dla Województwa Leszczyńskiego”. Odznaczeniem doceniono jego wkład w porozumienie między narodami i zasługi w długoletnim kształceniu młodych polskich rolników. Z kolei w 2006 r. Hans Kölbl otrzymał „Honorową Igłę za Wybitne Zaangażowanie dla Polskiego Rolnictwa i Polskiego Dialogu” – laur przyznany przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego – Marka Woźniaka.

WIELE PŁASZCZYZN WSPÓLPRACY

W 1998 r. współpraca rozszerzyła się o wymianę doświadczeń z zakresu ochrony zdrowia. Wówczas gostyńscy lekarze wyjechali do Mindeheim, by przyjrzeć się pracy tamtejszego szpitala. Rok później delegacja polskiego samorządu ze Starostą Gostyńskim Andrzejem Pospieszyńskim na czele wyjechała do Bawarii z propozycją nawiązania partnerstwa instytucjonalnego. Jak zaznaczono w piśmie skierowanym do strony niemieckiej:

„Mamy w pamięci kontakty polskiego społeczeństwa z europejskimi partnerami poza płaszczyzną samorządową. Stosunki te odznaczały się wolą rozszerzenia współpracy i były dotknięte dużą dysproporcją zarówno natury finansowej, jak i w sferze działań demokratycznych. (...) Minęło 10 lat

od kiedy zniesiono sztuczny podział Europy. Polska była prekursorem i krajem stojącym na czele tych przemian. Rozwój i zacieśnianie stosunków partnerskich było i jest nadal uważane za ważny element w procesie europejskiej integracji. Wzajemne kontakty między mieszkańcami tworzą bazę do budowy wspólnej Europy. (...) Tradycyjne stosunki partnerskie są nadal aktualne i tworzą jedną z form zdecentralizowanej współpracy międzynarodowej. Mają one jedyny w swoim rodzaju międzyludzki charakter”.

Dotychczasowa współpraca pomiędzy obu powiatami została oficjalnie przyjęta 21 listopada 2001 r. We wspólnym oświadczeniu, podpisanym przez starostę gostyńskiego Andrzeja Pospieszyńskiego i starostę powiatu Unterallgäu dr. Hermanna Haischa zaznaczono, że

„przyjazna współpraca powinna być realizowana zgodnie z celami europejskiego procesu integracyjnego, szczególnie w (...) obszarach: współpracy w zakresie regionalnego rozwoju i rolnictwa, wspierania kontaktów pomiędzy szkołami, szczególnie poprzez wymianę uczniów i młodzieży, tworzenia kontaktów między przedsiębiorcami reprezentującymi rzemiosło, handel i przemysł, zmierzających do rozwoju wymiany handlowej i gospodarczej, wymiany doświadczeń w zakresie turystyki i ochrony zdrowia, zwalczania bezrobocia, wspierania kontaktów w zakresie pozostałych zadań należących do powiatów, wspierania inicjatyw umożliwiających przystąpienie do programów wspierających Unii Europejskiej oraz przekazywanie mieszkańcom informacji społeczno-gospodarczych”.

Wizyta delegacji niemieckiej w Polsce były także okazją do zawiązania współpracy na kolejnej płaszczyźnie. Wówczas pojawił się pomysł, by współpracą objąć Liceum Ogólnokształcące w Gostyniu oraz Gimnazjum Josepha–Bernaharta w Türkheim. Już rok później, w kwietniu 2002 r. szesnastu uczniów i dwóch nauczycieli z gostyńskiego liceum odwiedziło uczniów z gimnazjum w Türkheim. We wrześniu odbyła się rewizyta, która zapoczątkowała wiele lat wspólnych wymian. Dla polskiej młodzieży wyjazdy zagraniczne oznaczały możliwość poznania obcej kultury, nawiązania przyjaźni i szkolenia języka – w szkole jednym z przedmiotów do wyboru był język niemiecki. Wymiana trwa zazwyczaj tydzień. Uczniowie mieszkają u rodzin niemieckich rówieśników, dzięki czemu mają okazję poznać życie w partnerskim rejonie „od podszewki”.

W marcu 2005 r. po raz pierwszy do Mindelheim pojechał Lech Bem, dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Krobi. Kilka miesięcy później wizytę w szkole w Krobi złożyli Gottfried Ahne (pracownik Starostwa Powiatowego w Unterallgäu), Ernst Schönhaar, Otto Rininger oraz Wolfgang Dreher (dyrekcja i pracownicy szkoły ekonomicznej w Bad Wörishofen). Efektem tego spotkania było podjęcie kolejnej wymiany uczniów, która trwa nieprzerwanie od 2006 r. Oficjalne porozumienie o partnerstwie między szkołami podpisano w 2009 r. w Krobi. Zgodnie z treścią dokumentu, podstawą współpracy ma być dążenie do lepszego zrozumienia pomiędzy obydwoma narodami. Według założeń, uczniowie w czasie pobytów u partnerów wymiany mają aktywnie uczestniczyć w życiu szkolnym i pozaszkolnym oraz wspólnie obchodzić ważniejsze wydarzenia historyczne. Współpraca zakłada również realizację wspólnych projektów. Jednym z nich jest udział w konkursie

organizowanym przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży. Dotyczył on wejścia młodzieży na rynek pracy. Uczniowie ZSOiZ w Krobi i Szkoły Ekonomicznej w Bad Wörishofen stworzyli koncepcję „Utworzenia Hotelu Spa w Polsce”. Spośród 100 zgłoszonych pomysłów, wybrano 10 projektów szkolnych i 10 pozaszkolnych – w tym gronie znalazł się także pomysł młodzieży z Krobi. W marcu 2015 r. uczniowie podczas pobytu w Krobi opracowali pierwszą część projektu, polegającą na przygotowaniu ofert pracy dla personelu hotelowego oraz wzoru podań o pracę. Ten etap opisano i zilustrowano zdjęciami i filmem. Pod koniec października w Bawarii uczniowie stworzyli projekt strony internetowej oraz plan organizacyjny pracy personelu w projektowanym hotelu. W listopadzie złożono gotową pracę konkursową. Finał odbył się w Warszawie – była to okazja do zaprezentowania wyników pracy oraz kolejnego spotkania. Gościem honorowym wydarzenia była polska Pierwsza Dama - Agata Kornhauser-Duda.

TURYSTYKA, KULTURA I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

Edukacja to nie jedyna, choć dominująca, płaszczyzna współpracy. Dzięki oficjalnemu partnerstwu urzędnicy Starostwa Powiatowego w Gostyniu oraz jednostek organizacyjnych wyjeżdżają na wizyty studyjne do Bawarii. Kilku spośród nich odbyło staże w niemieckim urzędzie, wśród nich w 2002 r. w Starostwie Powiatowym w Unterallgäu był także obecny starosta gostyński Robert Marcinkowski. Zacieśnianie wzajemnych relacji wiąże się z organizowanymi konferencjami tematycznymi, w których uczestniczą przedstawiciele obu powiatów, np. 1 maja 2004 r. w Gostyniu odbyła się konferencja poświęcona turystyce. Uczestniczyli w niej przedstawiciele bawarskiego partnera. W czasie swojego odczytu zaprezentowali ofertę turystyki kuracyjnej i regionalnej w powiecie Unterallgäu. Przybliżyli także realizowane projekty dotyczące rozwoju regionalnego.

Współpraca pomiędzy powiatami ma też wymiar kulturalny. Delegacja z powiatu gostyńskiego regularnie uczestniczy w *Fruntsbergfest* – średniowiecznym rycerskim festynie, który co trzy lata odbywa się w Mindelheim. Wydarzenie organizowane jest dla upamiętnienia rodziny rycerzy ze Schwaz w Tyrolu, którzy w 1467 r. przejęli władzę nad miastem i dominium Mindelheim, zachowując je pod swoim wpływem przez kolejne ponad 100 lat. Święto połączone jest z korowodem złożonym z 2,5 tysiąca uczestników. Powstaje średniowieczne miasteczko, w którym aktorzy w historycznych strojach odgrywają rolę mieszkańców, chłopów, żebraków, szlachty i rycerzy, a kluczową postacią jest Georg von Fruntsberg na koniu. W wydarzeniu uczestniczą przedstawiciele powiatu gostyńskiego, którzy – przez wzgląd na szacunek do niemieckiej tradycji – ubierają stroje z epoki. W 2012 r. wraz z samorządowcami do Mindelheim pojechała grupa „rycerzy” z Gostyńskiego Towarzystwa Historycznego i Pocztu Bartosza Wezenborga. Gostyńskie rycerstwo aktywnie przyłączyło się do wspólnego świętowania. Na czas trwania *Fruntsbergfest* zamieszkali w rycerskim obozowisku i wzięli udział w pochodzie, prezentując polskie tradycje rycerskie i kulinarne. Nie zabrakło pokazów walk, polskich tańców oraz scenek obyczajowych.

W powiecie Unterallgäu dobrze przyjęta została także Orkiestra Dęta Miasta i Gminy Gostyń wraz z mażoretkami. Orkiestra istnieje od prawie 85 lat. Jej dyrygentem jest obecnie Piotr Kaczor, a w skład zespołu wchodzi około 50 osób. Orkiestra uświetnia najważniejsze uroczystości państwowe oraz gra liczne koncerty. Co roku w styczniu zespół występuje przed szeroką publicznością podczas koncertu noworocznego, którego tradycja ma ponad 20 lat. Zespół mażorettek „BIG BANG” powstał natomiast we wrześniu 2012 r. W sierpniu 2011 r. do niemieckiej delegacji, która przyjechała do powiatu gostyńskiego na obchody 10-lecia współpracy, dołączyła kapela muzyczna z Hausen. Wspólnie z Orkiestrą Dętą Miasta i Gminy Gostyń goście zagrali koncert w czasie jubileuszowego wieczoru. W maju 20014 r. trzydziestu muzykujących młodych ludzi z gostyńskiej Orkiestry oraz dwadzieścia mażorettek z grupy „BIG BANG” wystąpiło w Teatrze Zdrojowym Bad Wörishofen oraz podczas niemiecko-polskiego wieczoru przyjaźni w namiocie piwnym w Hausen.

CELEBROWANIE WSPÓŁPRACY

Powiat gostyński i Unterallgäu dzieli około 850 km. Dziesiątą rocznicę podpisania porozumienia o współpracy delegacja ze starostą Hans-Joachimem Weiratherem na czele postanowiła uczcić w wyjątkowy sposób. Latem 2011 r. pokonali oni dystans dzielący Unterallgäu i Gostyń na rowerach. Trasa przejazdu wiodła z Mindelheim przez Oberpfalz i Republikę Czeską oraz Drezno do Polski. 4 sierpnia rowerzyści dotarli na metę, w sumie pokonując 1000 kilometrów, a w Gostyniu do delegacji dołączyła kapela muzyczna z Hausen.

W listopadzie 2014, z okazji 15-lecia funkcjonowania powiatu gostyńskiego jego Rada postanowiła przyznać partnerskiemu powiatowi Unterallgäu tytuł: „Zasłużonego dla Powiatu Gostyńskiego”. Wyróżnienie może być nadane obywatelom polskim i cudzoziemcom oraz instytucjom polskim i zagranicznym za wybitny wkład i współpracę na rzecz powiatu oraz promowanie powiatu w kraju i za granicą. Przyznanie uprawnionym wyróżnienia następuje w drodze uchwały rady powiatu. W uzasadnieniu dokumentu napisano:

„Fundamentem tej współpracy jest młodzież. (...) Przyjaźnie są utrzymywane i rozwijane do dziś, o czym wymownie świadczy fakt, iż ponad 620 młodych Niemców i Polaków miało możliwość odwiedzić kraj swojego sąsiada. Celem wymian jest motywowanie naszych uczniów do nauki języka niemieckiego poprzez bezpośredni kontakt z ich niemieckimi rówieśnikami, zapoznanie się z systemem szkolnictwa i sposobami nauczania w obydwu krajach, integracja grup młodzieżowych, przezwyciężenie wzajemnych uprzedzeń i poznanie kraju sąsiada. (...) Powiat Unterallgäu to również region o wysokiej kulturze rolnej. Pierwsze kontakty naszych rolników z rolnikami w Bawarii miały już miejsce na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego stulecia. Na przestrzeni kilkunastu lat kilkuset młodych rolników, uczniów bądź absolwentów Zespołu Szkół Rolniczych w Grabonogu odbywało roczne staże w gospodarstwach rolnych w Bawarii. Hans Kölbl (wieloletni radny Powiatu Unterallgäu i szef Związku Rolników Bawarskich) i Stanisław Sroka (wieloletni dyrektor ZSZ w Grabonogu) to osoby, które przez wiele lat koordynowały współpracę młodych rolników oraz doprowadziły do podpisania umowy partnerskiej pomiędzy powiatami. Obydwaj jako pierwsi zostali wyróżnieni tytułem 'Zasłużony dla Powiatu Gostyńskiego'. W roku 2006 wyróżniony został

przez Radę Powiatu Gostyńskiego tym samym tytułem starosta Hermann Haisch, który ze strony niemieckiej podpisał umowę o współpracy i przez pierwsze 6 lat aktywnie ją wspierał. Tytuł 'Zasłużony dla Powiatu Gostyńskiego' będzie wyróżnieniem dla wielu osób z Powiatu Unterallgäu, którzy aktywnie włączyli się w realizację różnych przedsięwzięć w minionych latach, a także dla starosty Hansa Joachima Weirathera, który od początku pełnienia swojej misji z wielkim sercem i determinacją wspiera tę współpracę. Nominacja ta będzie także dowodem uznania dla Engelberta Degenharta i Erwina Marshalla. Są to urzędnicy Starostwa Powiatu Unterallgäu, których znają wszyscy uczestnicy wymian ze strony naszego powiatu”.

Z kolei na 2016 r. przypadło 15-lecie współpracy. Uroczystości związane z jubileuszem odbyły się w Mindelheim. Na zaproszenie strony niemieckiej, do Bawarii pojechała delegacja, złożona z władz, urzędników, przedstawicieli szkół i organizacji, które przez ostatnie lata nawiązywały i podtrzymywały współpracę. W ciągu cztero-dniowego pobytu zwiedzano powiat Unterallgäu oraz zacieśniano wzajemne przyjaźnie. Punktem kulminacyjnym wydarzenia były obchody jubileuszu 1 października 2016 r. w Rammingen. Ich oficjalną część rozpoczęła uroczysta msza święta w kościele jezuitów z oprawą muzyczną gostyńskiego zespołu: „Jaffa”. Po niej w Rammingen odbył się Jubileuszowy Wieczór Przyjaźni – okazja do podziękowań osobom, które przyczyniły się do powstania i umacniania partnerstwa, życzeń oraz formułowania planów na przyszłość. Jubileusz był także okazją do podpisania kolejnej wspólnej deklaracji – Umowy o Partnerstwie. Starostowie wyrazili w niej wspólną wolę dalszego pogłębiania przyjaznych stosunków między powiatami i kontynuowania wymiany i współpracy w zakresie kultury, nauki i turystyki. W dokumencie czytamy:

„Uwzględniając fakt, że ścisła współpraca oraz przyjaźń między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec ma olbrzymie znaczenie dla przyszłości Europy, jak również przekonanie o tym, że partnerskie kontakty między powiatami obydwu krajów wnoszą istotny wkład w ożywienie polsko-niemieckich stosunków (...) Starostowie powiatu gostyńskiego i Unterallgäu wyrazili wspólną wolę dalszego pogłębiania stosunków między obydwoma powiatami, a niniejszą umową chcą stworzyć nową podstawę do rozbudowy partnerstwa powiatów”.

W tym dniu swoją premierę miał także album wydany wspólnie przez oba powiaty. Publikacja jest dwujęzycznym zapisem 15-letnich doświadczeń, zawiera historię współpracy oraz bogatą galerię. Jej skład i druk nieodpłatnie wykonała firma Netbox PL Sp. z o.o.

POWIAT GOSTYŃSKI I POWIAT UNTERALLGÄU – PODOBNI CZY NIEPODOBNI?

Doświadczenia Polski po 1989 r. pokazują, że współpraca międzynarodowa to bardzo często współpraca ludzi na poziomie lokalnym, czego najlepszym dowodem są opisane relacje pomiędzy Gostyniem i Unterallgäu. To zetknięcie się ze sobą polskiej i niemieckiej lokalności. Nie ma w tych relacjach miejsca na geopolitykę, jest za to serdeczność i międzyludzka sympatia. Jest podpatrywanie wzajemnych rozwiązań, bazowanie na doświadczeniach partnerów. Daje to korzyści na wielu płaszczyznach,

pozwala na poszerzanie wiedzy na temat samorządu, nabywanie nowych umiejętności, daje możliwość nawiązywania kontaktów, czasem również i tych nieformalnych. Współpraca opiera się na bliskości ludzi, z dala jednak od polityki. Systematycznie budowany jest kapitał współpracy międzynarodowej. Jak w większości samorządów w Polsce, współpraca z niemieckim partnerem opiera się na umowie partnerskiej. Wspólne przedsięwzięcia realizowane są na podstawie projektów, na które pozyskiwane są środki, finansowane są również z własnych budżetów. Wśród typów współpracy wyróżniamy zarówno wizyty przedstawicieli władz, ale też wymianę młodzieży i mieszkańców. Rokrocznie jednostki organizacyjne powiatu realizują również wspólne projekty z zachodnim sąsiadem. Współpraca skupia się na wymianie w obszarze nauki i edukacji, a także kultury.

O tym jak ważna jest współpraca obu powiatów, świadczą opinie osób, trwale związanych z partnerstwem, zawarte na łamach wspomnianej jubileuszowej publikacji. Pełnomocnik ds. partnerstwa powiatu Unterallgäu Engelbert Degenhart tak pisze:

„Przyjaźnie należy rozwijać i pielęgnować. O tym, że to się udało, świadczą różnorodne kontakty między Unterallgäu a powiatem gostyńskim. (...) Kontakty osobiste są w stanie zdziałać więcej dla porozumienia między narodami niż oficjalne konferencje i wykłady. Partnerstwa samorządowe, łączące ludzi poza granicami kraju posiadają szczególne znaczenie: są one mianowicie prawdziwymi i ważnymi „budowniczymi” zjednoczonej Europy”.

Pełnomocnik ds. partnerstwa powiatu gostyńskiego Jerzy Ptak dodaje:

„Przez te lata zmieniały się władze, uczniowie partnerskich szkół kończyli swoją naukę, a współpraca była i jest kontynuowana. Co więcej, nie ograniczamy się do dotychczasowych doświadczeń, a otwieramy na nowe formy współpracy. Napawa to optymizmem na przyszłość”.

Wagę partnerstwa podkreślają także starostowie obu powiatów. Hans-Joachim Weirather z Unterallgäu podsumowuje:

„Europa może funkcjonować tylko wtedy, gdy osobiście poznajemy naszych partnerów. Gdy patrzę wstecz na 15 lat naszego partnerstwa, jestem zachwycony rozmiarem nawiązywanych kontaktów”.

Starosta gostyński Robert Marcinkowski z kolei zwraca uwagę na siłę nawiązanych relacji:

„Partnerstwa między samorządami nie mogą funkcjonować tylko na papierze. Nie powinny być też mierzone ilością uścisków dłoni pomiędzy starostami. Prawdziwa współpraca wypełniona jest ludźmi. Takie są właśnie kontakty powiatu gostyńskiego z powiatem Unterallgäu. Z jednej strony sformalizowane porozumieniem, z drugiej angażujące wiele środowisk i mieszkańców”.

JOANNA JAKUBIAK